

1. Türkiye 36° – 42° Kuzey paralelleri arasında yer alan bir ülkedir. Bu nedenle A, B, C ve E seçeneklerinde belirtilen özellikler ülkemizde gözlemlenir. Türkiye'nin güneş ışınlarını 90° ile almaması, Türkiye'nin Kuzey Yarım Kürede olduğunu tek başına kanıtlamaz. Nitekim Güney Yarım Küre' de ve dönence dışında bulunan alanlar da güneş ışınlarını 90° ile almaz.

CEVAP: D

2. Türkiye' de güney–kuzey doğrultusunda en fazla alan kaplayan bölge Doğu Anadolu'dur. Bu nedenle enlem farkından kaynaklı (özel konum şartları göz ardı edilmek koşuluyla) sıcaklık değişiminin de Doğu Anadolu'da olması beklenir.

CEVAP: B

3. Enlem ve boylam değerlerinden yola çıkılarak Türkiye ile ilgili olarak A, B, D ve E seçeneklerin de belirtilen yargılara ulaşılabilir. Fakat haritadan yola çıkılarak "iç kesimlerdeki sıcaklık farkı daha fazladır" yargısına ulaşamaz.

CEVAP: C

4. Bir yeri diğer yerlerden ayıran kendisine has özelliklere o yerin özel konumu denir. Türkiye' de yıl içinde dört mevsimin yaşanması Türkiye'nin özel konum şartlarıyla değil matematik konum şartlarıyla açıklanır. (Aynı anda dört mevsimin yaşanması ise özel konum ile ilgilidir.)

CEVAP: B

5. Herhangi bir yerin enlem ve boylam değerlerinin ortaya çıkardığı sonuçlara o yerin matematiksel konumu denir. Türkiye' de yerşekillerine bağlı olarak kısa mesafede çok farklı iklim ve bitki çeşitliliği yaşanır. Bu durum özel konumun bir sonucudur.

CEVAP: C

6. Türkiye 36° – 42° Kuzey paralelleri arasında yer alır. Bu nedenle ekvator ile kutuplar arasında bulunur. Bu alanlarda ise soğuk ve sıcak hava kütlelerinin karşılaşması sonucu oluşan cephe yağışları görülür.

CEVAP: A

7. Türkiye ulusal saat ayarı olarak 45° doğu meridyeninde bulunan boylamın Iğdır'ın boylamını kullanır. Iğdır'a en yakın merkez Kars'tır.

CEVAP: E

8. Türkiye bir KYK ülkesi olduğu için yıl boyunca güneş ışınlarını güney yönlü olarak alır. Bu nedenle dağların güneye dönük yamaçları kuzey yamaca oranla daha fazla ısınır. Buna "bakı" etkisi denir. Yine buğdayın Akdeniz Bölgesinde erken olgunlaşması ise sahip olduğu "enlem" değerleriyle ilgilidir.

CEVAP: A

9. Türkiye'de gündüzler gecelerden 21 Mart tarihinden sonra artar. 23 Eylül'e kadar gece süresi gündüz süresinden kısadır. 21 Mart'tan 21 Haziran'a kadar gündüz süresi artar. O halde doğru cevap 21 Haziran - 23 Eylül Aralığıdır.

CEVAP: B

10. Kuzey Yarım Kürede en uzun gündüz 21 Haziran' da, en kısa gündüz olan 21 Aralık tarihinden sonra gündüz uzunluğu azalmaya değil, artmaya başlar.

CEVAP: A

11. Türkiye aynı enlem ve boylam değerleriyle GYK'de yer alsaydı I, II, IV ve V. maddelerde belirtilen özellikler gerçekleşir. Fakat kuzeyinden güneye doğru gidildikçe gündüz ile gece arasındaki süre farkı azalmaz aksine artardı. Çünkü ekvatorundan uzaklaştıkça yani kutuplara doğru gidildikçe bu fark da artmaktadır.

CEVAP: C

12. Güneş enerjisinden daha fazla yararlanmak için Iğdır'ın yerel saati ulusal saat olarak kullanılır.

CEVAP: C

13. A, B ve C kentleriyle ilgili olarak E seçeneğinde verilen yargı yanlıştır. Ardışık iki meridyen arası mesafe yalnızca ekvator da 111 km' dir. B-C kentleri arasında 6° meridyen farkı olmasına karşın meridyenler arası uzaklık Ekvatordan kutuplara doğru daralır. Bu nedenle bu azıklık 111 km ile çarpılamaz.

CEVAP: E

14. Sıcaklığın dağılışını belirleyen bir çok etmen vardır. Bunlar enlem, bakı etkisi, yükselti, denizellik, karasallık gibi faktörlerdir. Aynı enlemdede yer almalarına karşın Doğu Anadolu'nun İç Anadolu ve Ege Bölgesine göre daha düşük sıcaklıklara sahip olması bölgenin daha yüksek olmasıyla açıklanır.

CEVAP: A

15. Türkiye' de en uzun gece 21 Aralık' ta yaşanır. Bu tarihte güneyden kuzeye doğru gidildikçe gündüz süresi de kısalır. Bu nedenle gözlemcinin gündüz süresinin uzadığını gözlemlemesi için güneye yani IV nolu ok istikametinde hareket etmesi gerekir.

CEVAP: D

16. Bir ülkenin boğazlara, geçitlere sahip olması, önemli yollar üzerinde yer alması, büyük kara kütlelerinin arasında bulunması o ülkenin jeopolitik önemini artırır. Türkiye'nin Asya, Avrupa ve Afrika kıtaları arasında yer alması da jeopolitik önemini arttırmıştır.

CEVAP: C

17. Orta kuşakta olduğu için,
• Batı rüzgârları görülür.
• Cephe yağışları görülür.
• Akdeniz iklimi görülür.
• Dört mevsim yaşanır.
İki kıtanın yaklaşması belirsizdir.

CEVAP D

18. Kış mevsiminde daha kuzeyde yer almasına karşın Sinop, Ankara'ya göre daha sıcaktır. Bu durum sıcaklık - enlem etkisiyle gelişir.

CEVAP: B

19. Verilen üç bölgede de Akdeniz iklimi ve maki bitki topluluğu görülür. Fakat makinin çıkabildiği üst sınırın Akdeniz' den Marmara' ya doğru gidildikçe deniz seviyesine yaklaşması bölgeleri enlem değerleriyle ilgilidir. Sıcaklık ortalaması fazla olan Akdeniz Bölgesinde makiler daha yukarılara çıkabilmiş iken, Marmara'da daha düşük sınırlarda yetişir.

CEVAP: C

20. Verilen alanlar içerisinde sıcaklık ortalaması en yüksek olanı I. merkezdir. Bu nedenle kalıcı kar alt sınırı en yüksek olanı da I. merkezdir.

CEVAP: A

